

har arbejdet med denne Sag paa Færøerne og til alle Givere.

Deres ærbødige
K. H. Kofoed.

Idet denne Meddelelse viderebringes ønsker Bornholm-Komiteen paa Færøerne ogsaa at bringe sin hjertelige Tak til alle, der har medvirket til Opnaaelsen af det smukke Resultat.

Ein

nýggi kanón.

Aftur enn ein Keymannahavnar-føroyingur av tí uppasta slagnum, sum leggur á Føroyafólk í Dagblaðnum, Sigurd Joensen frá Gjógv, cand. juris frá Københavns Universitet. Hansara fyrsti inngangur, sum lærdur maður her í oyggjunum, er ein ófýggjalig grein í Dagblaðnum, har hann nýtir dastið av teim ókvæmsorðum, hann dugir, til at tveita um seg við. Öll menniskjur í Føroyum, sum ikki vilja dansað eftir hansara pipu, kallar hann alt ilt, fimtukolonnistar, danskir húskallar, trælir, bakstingarar og annað av sama slag. Og lógframar er hann um ein háls, við fáum orðum ger hann av, hvat ið rætt og skeivt er í lógartýðing. Tað var beint, tá ið Fólkaflakkurin gyklaði fram eitt fleirtal, sum ikki var til og vildi taka ráði á tingi uppá tað, sigur hesin viti lógmaðurin; tað var beint, at Fólkaflakkurin undan atkvæðuni billaði veljarum inn, at tað at stemma loysing aldri vildi koma at beiðða loysing og so aftaná taka allar stemmaurar til forðell fyri loysing. Tann viti lógmaðurin hevja sína rødd og vælsignar Fólkaflakksins kupproynd; og líka frá fyrsta degi hann kemur á land, kastar hann seg við húð og hár í armarnar á Fólkaflakkinum, uttan vit og tanka, uttan at røkja fyri at kanna eftir hvussu ið til stendur í oyggjunum.

Hvat skulu vit halda um soverðnar menn. Er hetta tað slagði, sum skal byggja lang og ríki her í komandi tíð, eru hetta teir, ið skulu verja rætt og skjál millum manna og hevja forna lógráttidión í norðurlondum. Vit høvdu sætt at siga væntað tað eitt sindur øðrvisi, ein mann sum eftir føroyskum sniði gekk fram við spekt, fór hólga, ja í hvussi er sámuliga, sum tað seg sémir — eftir føroyskari uppfatan — góðmanna børnum. Og so høvdu vit væntað ein hugsandi mann, ein granskandi mann, ið analyseraði víðurskiftini, sum tann framkomni maðurin altíð ger fram um tann minni framkomna Nei, her er einki av tí at finna, einans rabiat nationalisma av versta slag, av tí slagnum, sum altíð, tá ið hon hevur vist seg, hevur elvt neyð og deyð yvir menniskjur.

Tað er heldur enn ikki hugstoytt fyri okkum her heima at fáa okkara lærda ungdom heim aftur so-leikis vorðnan.

Meðan bardagin herjaði, landamarkini vóru stongd og tann politiska agitátiónin her gjørdist grovari og ósámuligari fyri hvønn dag, var tað okkara uggi, at hetta fyri tað mesta kom av, at vit vóru avstongd, og at alt hetta fór at rætta seg ta ið landamarkini vórðu uppáftur latin; tá fóru okkara landsmenn at koma uttanfrá við nýggjum andsstreymum og skola allan smálgan forðum og annað burturkast burtur av okkum og lata okkum gluggarnar upp út til ein størri og friari heim, enn tann vit høvdu framanundan.

Men hvat hendi? Jú, at millum teir hundradtals Føroyingar, ið, sum man sigur, høyrdu til tey »stillu í landinum« var ein lítill flokkur av ungdom — sum tann nýheirskomni Sigurd Joensen — ið gjørdi vart við seg í skrift og talu og tóktist at hava innsogið akkurát tað, sum nú tvær ferðir í eitt mannaminni hevur sett verðina í brand. Vit mugu spyrja, hvussu hava hesir menn borið seg at við at koma út av kriggstíðini hugtíknir nettup av tí, sum nú í 6 ár hevur elvt morð og helviti millum menniskjur.

Men tað er eitt gamalt orð, sum sigur: Leingi stendur mannevið til bata. Tað er ungdomsins sak at vera bráur til verka. Og tann ungdomur, ið hevur verið burtur í bardagatíðini, kemur heim aftur til eitt droynt land, eitt land, sum hann bert kennir í minninum. Og vit hava sætt demir um, at mangur ein, sum kom, tók aðra stæðu til okkara heimligu spurningar, tá hann hevði livað her eina tíð. Tað verði tí hervið í allari sámuligheit sagt við Sigurd Joensen: »Ver ikki so óvrasin, líka frá fyrsta degi at kasta tygum við húð og hár í armarnar á Fólkaflakkinum, bita eitt sindur. Tak forðomsfrítt og kanna víðurskiftini, skanta dýpið maður og tak so stæðu aftaná, sum tað seg sémir vitum monnum. Tey nógvu ið standa imóti Fólkaflakkinum eru ikki tey óargadýr, tygum gera tey til í grein tygara, lit á tað.

Kanna nú eftir.

Starvsbróðir.

Húsaskattur.

Sambært § 16 í samtyktini fyri Tórshavnar kommunustýri verða øll tey, sum hava áhvent hús sín, tíkið tey niður ella annað tilfikt, og sum tí ikki halda seg eiga at lata húsaskatt í framtíðini, biðin um at boða nevndini frá tí áðrenn tann 31. október í ár.

Tórshavnar líkningarnevnd, 7. okt. 1946.

ØII eiga at brúka

Føroyska hondsápu
frá fabrik OKKARA

Jú, stuttligir eru teir!

Fólkaflakksmenn hava farið so harðliga fram á almennum politiskum fundum — fyrr var tað mest í Havn, men nú tykist henda framferð at breiða seg um landið — tá ein úr mótstøðuflokkunum hevur havt orðið, at tað er ilt at skilja, hvussu hesir menn kunna krevja, at Føroyingar skulu verða mettir millum mentað fólk.

Talufriheit hevur higartil ikki verið forboðin í Føroyum; men eftir øllum at døma halda fólkaflakksmenn hetta vera eitt stórt brek, og ikki sær mætari út, enn at teir við rópan og geylan, trampan og hótan fyri at doyva mótpartin hava roynt at „einsrætta“ fólk. ið.

Nú vilja fólkaflakksins oddamenn siga sum so, at teir kunnu einki gera við, hvat fundarfólk yvirhóvur ella fyri ein part ger í so máta, og at slik framferð ikki er við teirra vilja; men hann, ið minnst, hvussu „Dagblaðið“ gjøgnum ár hevur birt upp undir henda ófrið, ja, enn-tá gingið so langt sum til at krevja alla agitastjón uttan teirra egnu forboðna við lóg, hann hevur ikki lætt við at kenna fólkaflakksleiðsluna óseka í tí fundaróskili, ið verið hevur — og sum tykist at økja í hvørjum.

Undir krignum var tað hættisligt at meta slíka framferð í mun til vanligan nazistiskan alburð, og tað tykist sum fáur enn vil koma inn á slíka javnmetan. Og hevur einhvør hættað sær til tað, hevur tað vakt slíka óði í fólkaflakksreiðrinum, at fjadarnar hava fokið um oyruni.

Á, tann jammur, ið hevur verið millum hesar somu gævu fólkaflakksmenn yvir politisk tíðindi, sum frætt-eru til útheimin úr Føroyum. Teir tykist ikki einans at vilja málbinda Føroyingin heima; men teir krevja eisini at „kontrolera“ tey tíðindi, ið útheimurin skal bera um føroysk víðurskifti.

Men teir sjálvir! — ja, teimum tykist einki óført men alt at skula loyvast. Hygg heita vakra blómtyssi, Tórstein Petersen (sí „Dagblaðið“ 10. okt. í ár) rætti donsku sendimanna-nevndini umboð á „Hroar“:

..... Det er lidt mærkeligt for os paa Færøerne at skru op for Radioen, og høre, at hele Verden fødes med Lindenskov-Samuelsens fejlagtige og usandfærdige Beretninger, som kun kan sammenlignes med en Propaganda — Goebbels. Og Regeringen handler derefter uden at den har hørt noget fra Lagtinget!

Jú her er stuttligt at liva í Føroyum!

Tað verður enn stuttligari

undir einum slíkum fullveldi sum tað, hesir menninir vilja seta á stovn, kann ein ætla!

Hann, ið ikki ynskir nevarættin á hásaeti í Føroyum, hann má vera við til at kóva fólkaflakkin! Hetta gerst best við at seta javnaðarmenn á ting!!

Vestfallsper.

AÐRU FERÐ —

av VICTOR DANIELSEN

Hetta er bók, sum Norrøna Forlagið hevur givið út. Høvundurin er Victor Danielsen, sum kendur er fólkum sum gott sálmaskald, serliga við umseting.

Evnið í hesari bók er Kristusar frásagn um, tá ið hann kemur aftur aðru ferð.

Hendingin er lögð til føroyska bygd. Bygdin biðar eftir sluppini »Nólsoyar Páll«, sum tey hava verið bangin um. Tá, meðan hon siglir inneftir firðinum, hvørva fólk: menn av skipinum í tí skipið skal kasta akkerið út og úr bygdini, børn, maður frá konuni ella kona frá manninum.

Nógvar av hesum hendingum eru sera realistiskt og livandi avmáladar. Málið er yvirhævt gott, persónarnir standa livandi, og tósingarlag teirra dregur teir væl fram. Høvundurin leggur fram, at hann hevur hegna og handalag at skriva skaldsøgur.

Men bókin hevur tað lýti, at hon er tað, sum menn kalla »tendentiese«. Hon gevur greiðliga til kennar, hvat høvundurin ætlar og hvørjum parti hann er við.

Ætlanin er, at skaldsøgan skal vera ein prædika at kalla menniskju til Kristus. Men tað kemur týðiliga fram, at tað er bert ein flokkur, ið er hin útvaldi og har Kristus er at finna, og tí eru tað bara tey, sum standa í hesum flokki, ið verða heimkallað, meðan hin ganga eftir. Öll fólkini í hinum partinum, tí verðsliga og gudleysa, eru sera ódámilig, meðan hin eru lýtaleys.

Har er presturin Henriksen, »ófræstur og av verðini, ein tænarari hjá tí, sum er størsti avgudur hjá tí ómwendu verð: Kirkjan og tað tjóðskaparliga.....«

Og lærarin, Peter Olsen, »var sum mangir av tí státtinum: Tað materiella var honum alt, religiósin einki — Ein óreligiøs religiós-lærari«.

Hesir báðir fólksins blindu vegleiðarar gerast so eisini hugstoyttir, tá ið teir frætta, hvat hent er, og teir fáa so eisini harðar ábreiðslur frá teimum, sum tey hava leitt út í ófæri....

Hetta er onnur ferðin, at bókin kemur út. Vit mæla serliga føroyskum prestum og lærarum at lesa hesa bók.

Barnahjálpin